

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2026

**Probă scrisă
PSIHOLOGIE**

**Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(32 puncte)

Gândirea și limbajul sunt esențiale pentru organizarea și comunicarea experienței umane. Gândirea permite formarea conceptelor, realizarea raționamentelor și soluționarea problemelor, iar limbajul asigură codificarea, structurarea și transmiterea conținuturilor gândirii. Fără limbaj, gândirea ar fi dificil de exteriorizat și de sistematizat, iar fără gândire, limbajul ar deveni un mecanism formal lipsit de semnificație. Împreună, ele contribuie la dezvoltarea intelectuală și la integrarea socio-culturală a individului.

Analizați, în limbaj de specialitate, gândirea și limbajul, având în vedere:

- caracterizarea generală a gândirii și a limbajului;
- evidențierea unei corelații existente între gândire și limbaj;
- prezentarea rolului gândirii, respectiv al limbajului în raport cu memoria și cu atenția;
- ilustrarea modului în care gândirea și limbajul relaționează în cadrul activității de redactare a unui text argumentativ.

SUBIECTUL al II-lea

(28 puncte)

Se dă textul:

„Voința este instanța care disciplinează fluxul afectiv, convertind stările subiective în certitudini morale. Prin ea, omul încetează de a mai fi o simplă succesiune de trăiri haotice, spre a deveni o unitate de sens care își asumă propriul destin.”

(Constantin Noica, Mathesis sau bucuriile simple)

Pornind de la textul dat:

- Precizați două procese/ fenomene psihice la care face referire, explicit sau implicit, textul și menționați, pentru fiecare dintre ele, câte trei însușiri/caracteristici.
- Prezentați două situații concrete în care cele două procesele/ fenomenele psihice precizate interacționează între ele.
- Construiți câte un exemplu prin care să evidențiați modul în care fiecare dintre procesele/ fenomenele psihice precizate poate stimula valorificarea și transformarea unei predispoziții native într-o aptitudine de succes.

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Analizați, în maximum două pagini, în limbaj de specialitate, profilul de personalitate prezentat în textul de mai jos:

Ștefan aflase că Spiridon Vădastra își trecuse de curând doctoratul în drept, că era directorul unui ziar, Avântul studențesc.

Întrebat dacă ar vrea să devină deputat sau ministru, a răspuns:

— Ce contează să fii ministru, când sunt atâtea alte lucruri mari de descoperit.

De pildă, să descoperi Polul Nord! Să nu fi fost încă descoperit și eu să fi plecat într-o expediție, singur, și după ani de luptă, să-l fi descoperit!... Asta da! Ar fi vorbit toate ziarele de mine, m-ar fi invitat toți regii la curțile lor, aș fi devenit membru al academiilor din lumea întreagă!... Și câte altele!....

-„Îl doboară părerile de rău”, înțelese Ștefan, ascultând tăcerea prelungă de alături. Ca și atunci, în seara aceea, când povestise marea lui înfrângere din liceu: cum, în timp ce cânta Sonata Patetică pe scena Teatrului Național, la serbarea de sfârșit de an a liceului, cortina s-a lăsat pe neașteptate,

pentru că durase prea mult conferința profesorului de istorie și trebuia redus programul cu o jumătate de oră. „Dar de ce să mă reducă tocmai pe mine?! strigase Spiridon. De ce tocmai pe mine, care eram premiant și eram o personalitate?!... Voisem să le fac o surpriză. Nu știa nimeni că m-am apucat de pian. Nu știa decât doamna Zissu, căci exersam la ea trei, patru ceasuri pe zi, și-i plăteam cincisprezece lei ora. Dar erau toți invidioși pe mine. Nu le convenea că învățasem și asta: să cânt la pian. Eram cel mai bun la compoziții și la latină, și acum învățasem să cânt și la pian!...” În seara aceea, Ștefan încă nu știa că Spiridon avea un ochi de sticlă și că-i lipseau două degete de la mâna dreaptă.

Pentru un om ca el, nu existau obstacole.

Spunea: Dacă un om vrea ceva cu adevărat, dacă vrea cu toată voința lui, izbutește. Să fac ceva care n-a mai făcut nimeni! la închipuiește-ți, să descoperi o substanță care transformă în aur tot ce atinge. Bunăoară, ating acum scaunul ăsta și se transformă în aur! Îți dai seama ce-ar însemna asta?! Aș deveni stăpânul lumii! Ar tremura toți de mine! Aș trece pe stradă și, dacă mi s-ar părea că cineva nu mă salută destul de respectuos, aș chema un sergent și i-aș da ordin să-l aresteze imediat!

(...)În liceu, i-au căzut ochelarii și s-au făcut țândări. Și și-a întors ochiul de sticlă în orbită. S-a înapoiat atunci la doamna Zissu, acoperindu-și cu palma ochiul drept, și i-a cerut un lighean cu apă. „Mi-am spart ochelarii și m-am rănit”, i-a spus. Doamna Zissu a încercat să vadă ce s-a întâmplat, dar el n-a vrut să-și ia mâna de la ochi.. Și atunci, spunea Vădastra, cu un patetic orgoliu, am văzut-o pe doamna Zissu că începe să plângă. Atunci mi-am dat seama cât de mult mă iubea doamna Zissu. Privind-o cum plânge, din cauza mea, am simțit că ar fi trebuit să plâng și eu. Am încercat. Mă gândeam mereu la ochelarii pe care îi spărsesem și mă sileam să plâng. Dar n-am putut.

(Mircea Eliade, Noaptea de Sânziene)